

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

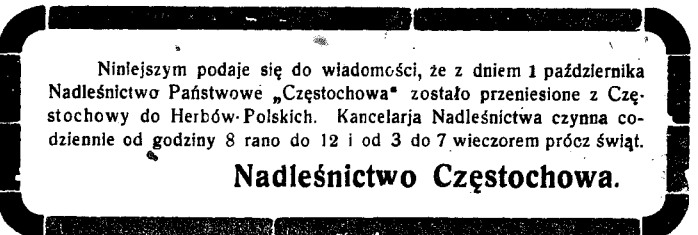
DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową Mk. 650, bez odnośnienia Mk. 6.
Cena pojedynczego numeru 30 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na 1 kol. 2,00 mk na II i III kol. 1 mk. 50 fen., na IV kol. 75 fen.
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Maryi № 38
Telefon № 50. Skrzynka pocztowa № 25

Niniejszym podaje się do wiadomości, że z dniem 1 października Nadleśnictwo Państwowe „Częstochowa” zostało przeniesione z Częstochowy do Herbów-Polskich. Kancelaria Nadleśnictwa czynna codziennie od godziny 8 rano do 12 i od 3 do 7 wieczorem prócz świąt.

Nadleśnictwo Częstochowa.

Piękny przykład.

W dobie dzisiejszej, gdy troska o interesy osobiste i bezwzględna pogoń za zdobyciem jak najkorzystniejszych warunków materialnych przesłania w szerokich warstwach myśli o konieczności państwowych, o pomyślności wspólnej nam wszystkim wyzwolonej ojczyzny, w dobie ustawicznych strajków o podwyższenie płac i ostrej walki o interesy stanowe, — każdy fakt, będący przejawem miłości ojczyzny i zozumieniem potrzeb ogólnych, staje się zjawiskiem niezmiernie miłym, budzącym otuchę i wiarę, że jednak nie spodegliśmy ostatecznie, że w głębi drzemają jeszcze siły, które nam upaść nie pozwolą.

Jeden z takich pięknych dowodów patriotyzmu mamy obecnie do zanotowania. Oto w związku z artykułem „Gonia” p. t. „My a Niemcy”, w którym zaznaczono, że robotnicy niemieccy zgodzili się pracować jedną godzinę dziennie wyłącznie dla ojczyzny, przeznaczając należną za to płacę na potrzeby państwa, — część robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwie bu dowlanym p. Feliksa Eberta w Częstochowie, postanowiła pracować pół godziny dziennie na korzyść Skartu Państwa.

Fakt powyższy podajemy do wiadomości ogółu nie dlatego by sławić czyn owych pracowników — oni mają nagrodę całkiem dostateczną w uczuciu spełnionego obowiązku względem przyszłości narodu i państwa polskiego — natomiast pragnęlibyśmy, aby ich przykład zbudził jak najpotężniejsze echo w szeregach pracujących mas polskich. Jeżeli rzesze robotnicze Polski dumne są, że walczyły o niepodległość Polski i że ta niepodległość dzięki ich wysiłkom stała się ciałem, to największą ich troską winno być tej niepodległości utrzymanie i umocnienie, wbrew wszelkim machinacjom które wolność naszą podkopują z wnętrza.

A jakże to uczynić? Tylko pracą dla dobra wspólnego. Jeżeli każdy Polak, pracując 8 godzin dziennie dla siebie, nadto pół godziny, lub godzinę dziennie poświęci dla ojczyzny, dla dobra wspólnego, dla umocnienia materialnego tej podstawy niepodległości naszej — skarbu Państwa Polskiego — wtedy o przyszłość będziemy spokojni gdyż zyskamy to pewność niezłomną, że oto świadomie i ochotnie pracujemy nie tylko dla zabezpieczenia bytu własnego, ale i dla całego narodu.

Swiadomość tego uszlachetni nas i do dalszych wysiłków popchnie. W tej myśli zwracamy się do wszystkich bez wyjątku pracowników, do całego społeczeństwa, do tych, którzy pragną, aby żaden wróg nie wrócił już na łany polskie ku pognebieniu wolności naszej, by poza obowiązkową pracą dla siebie część pracy dziennej

poświęcili ojczyźnie! przynajmniej dopóty, póki Polska nie wybrnie z dzisiejszej rozpaczliwej sytuacji materialnej.

Czy wołanie to zyska oddźwięk należyty? Miejsmy nadzieję, że tak! Zaden prawy obywatel wyzwolonej Polski nie usunie się od przyjęcia z pomocą w chwilach przełomu!

Poznań — Piłsudskiemu.

Z powodu rozpowszechnionej wiadomości o projektowanym przyjeździe Naczelnika państwa do Poznania rozruszona tem została jak donosi „Gaz. Pol.” odezwa, p. t. „Hold Naczelnikowi”, w której czytamy między innymi:

Sposobą się serce, pragnieniem Zjednoczenia gorące, na powitanie po raz pierwszy w grodzie Przemysławia pierwszego po latach niewoli Naczelnika wolnej Ojczyzny, Józefa Piłsudskiego — więcej — nam jest, aniżeli głowa

Nowe wybryki rosyjskich bolszewików

Socjalizacja 7000 dzieci w Tulu.

Bolszewickie „lawieria”, jak informuje paryski „Figaro”, donoszą, że komitet centralny rozpoczął próbę socjalizacji dzieci. W celu wywołania działań w zasadach czystego komunizmu zabiera się rodzicom siła dzieci, która przekroczyła już trzech rok życia i umieszczona się je w specjalnej instytucji, gdzie ma się rozpocząć ich komunistyczna edukacja.

W ten sposób w Tulu zabrano rodzicom 7000 dzieci poniżej lat dziesięciu. Ponieważ rodzice protestowali przeciw temu gwałtowi, odbyły się liczne aresztowania. Matki stały się z rozpęty i smutku.

Aby uniknąć „zły wpływ” jakby mogli wywarć na swe dzie-

ciństwa z woli Narodu powołana do kierowania losami odrodzonej Ojczyzny. Piłsudski więcej jest dla szere polskich, aniżeli najwyższym plastunem polskiego urzędu, więcej, aniżeli pierwszym dzierżycielem polskiego oręka.

On, który w sobie skupił całą Polskę dziejącą, On — który jest jej Duchem i Jej wartością stał się dla dzisiejszego Polaka i przyszłych po koleb konkretną i trwałą nieodwołalną ideą.

Ponad wszystko polityczne przetrąci, ponad wszystko tarcia partyjne, On miejsce Polskę wykresiał z twardego światowej szlachetności granitu i wsiącił płomień, którego blask rozlał się po wszystkiej ziemi. On nadał kierunek taki, który zgodny jest z wielką „kwagielnią” Miłosli.

W drugiej części odezwy zamieszczony jest uroczysty protest przeciw usiłowaniu przeprowadzenia kampanji wręgiej Naczelnikowi, które wyszły za jaw przy sposobności wykrycia znanej odezwy przesłanej jego osobie zwroconej, która miała być drukowana i rozrzucona w dniu jego przyjazdu.

Odezwy Hold Naczelnikowi podpisał redakcje pism: „Prawda”, organ N. Z. R., „Rzeczpospolita” i „Zdrój” komisja likwidacyjna POW, zab. prus. orsz. 57 wybitnych działaczy i obywateli Poznańskich.

mege się ukerania 117 oficerów i urzędników niemieckich.

Równocześnie donoszą, że wedle oświadczenia franc. min. spraw zagr. Pichona, komisja już dotąd stwierdziła, iż w obszarze okupowanym we Francji wykonali Niemcy 4882 wyroków śmierci na osobach „cywilnych, za co Francja domaga się będąco sodeściuczynienia.

Przywódcy rosyjskich bolszewików gotują się do ucieczki do Ameryki południowej.

Wiedeń. Z Paryża donoszą, Według wiadomości z Waszyngtonu, bolszewicy rosyjscy są gotowi zawrzeć z koalicją pokój, jeżeli 12 najwybitniejszych przywódców, w tem Lenin, otrzymaą głąbje teleznanne do Ameryki południowej, jeżeliby bolszewicy zostali w Rosji obaleni.

Wilson oświadczył, że uzna tylko taki rząd rosyjski który zostanie wybrany przez konstytuanta.

Denikim zagrożony. Lwów. I „Gazeta poranna” donosi z Paryża:

Z powodu udanych ataków na armję Denikina sytuacja białych zagrożona jest na obu skrzydłach. Denikina koncentruje armje około Kijowa **Rożpacz polskich robotników na Górnym Śląsku.**

Wszystkie objawy antypolskie doprowadzają naturalnie ludność górnośląską, łączną polowania z Polską, do najwyższej rozpęty. Nie jest wykluczony bynajmniej strajk górniarzy o charakterze wyłącznie politycznym. Mają być wysunięte postulaty następujące: 1) zaniechanie ataku obywateli; 2) rozwiązanie „Grensebetow”; 3) amnestja dla więźniów politycznych o powstańców; 4) zaniechanie eskamjacji i przysięgi wydalonych górników do kopalni.

Nadmienić należy, iż na Śląsku Górnym znajdują się obecnie przeszło 5.000 górników, wydalonych z kopalni za „agitację polską”.

Rzecz prosta, iż wywołany przez takie owe postępowanie strajk, Niemcy przedstawić będą jako wyraz bolszewizmu i wezmą asumpt do nowych represji.

Co to ma znaczyć?

Warszawa. Samuela, który bawi w Warszawie na czele nowej misji dla spraw żydowskich, wyjazd wszedł do rozmaitych komitetów w Anglii depeszę następującej treści: „Proszę natychmiast przysłać pieniądze, bieliznę, odzież i żywność dla 50.000 ofiar pogromów żydowskich, którzy tułają się po polach w miejscowościach, zajętych przez wojsko polskie”. Prezydent Paderewski pojechał do Londynu.

Przegląd Włocławski” dowiaduje się z bardzo poważnego źródła; że prez. min. Paderewski udał się z Paryża na krótki pobyt do Londynu. Podróż ta ma na celu podjęcie akcji w kierujących sferach londyńskich w sprawie definitywnego ustalenia wschodniej granicy Polski.

Z Warszawy wysłano prez. min. Paderewskiemu bardzo ważne instrukcje w tej sprawie.

Sprawa o miljonowe nadużycia w Dąbrowie.

Kraków, 30 września. Sąd wojenny na Montelupich w Krakowie przyjął już do rozpatrywania sprawy o miljonowe nadużycia w Dąbrowie

Z WIDOWNI WYBARZD.

Armja niemiecka na Litwie wrzaca do dzieł o 2000 ludzi. Paryż. „Matin” ostrzega w naczelnym artykule koalicje przed lotrowskimi machinacjami w. Goltza, który kpi sobie ze wszelkich „ojcówskich” upomnień marsz. Focha i nie tylko okupuje stale Litwę, ale stale powiększa swoje siły.

Armja jego przed miesiącem wynosiła 40 tysięcy ludzi, obecnie liczy sto tysięcy ludzi. W ten sposób powiększa się osetnikami z Niemiec o 2000 ludzi dobitnie.

Wiadomo, że obecnie Foch wysłał bardzo cenne ultimatum do Niemiec w sprawie ewakuacji Litwy. Otóż należy się spodziewać, że to właśnie będzie miało taki skutek, iż pewnego razu dowódcy się o zagrojeniu arsji Goltza. Oficerowie rosyjscy, którzy intrują z Niemcami pragną

ma tę armję „en bloc” i ochrania ją po prostu „wojskiem rosyjskiem”.

Holandia nie wyda Wilhelma. Wiedeń. Z Paryża donoszą, iż na desza ta już odpowiedź rządowi holenderskiego w sprawie wydania b. cesarza Wilhelma II.

Odczyna nota w sposób co prawda uprzejmy odmawia jednak żądaniu Rady Najwyższej.

Paryski „Temps” podaje powyższą wiadomość z ironiczną uwagą, iż odzwana odpowiedź Holandji wywoła (?) u kilku członków koalicji niekłamane zadowolenie (?)

Za zbrodnię w Belgji stanie 117 Niemców przed trybunałem światowym.

Wiedeń. Londyński „Daily Mail” donosi z Paryża, że komisja śledcza konferencji pokojowej wygotowała już pierwszą część sprawozdania o zbrodniach wojennych, a mianowicie o naruszeniach prawa narodów przez Niemców w Belgji. Sprawozdanie do-

Teatr Paryski

Program od wtorku 30 Września i dni następnych.

Dla młodzieży i dzieci wzbronione!

Nowe niepospolite arcydzieło filmowe. — Niezwykła wystawa. — Przepiękne zdjęcia.

Wielki obraz w 6-ciu częściach, odsłaniający tajemniczy świat wschodu: Chiny — ojczyznę przedziwnej trucizny i Indje — rajski kraj palaczy opium.

Rzecz dzieje się w jaskiniach opium, na dworach ksiąg Wschodu w dzikich dżunglach i w jednym z europejskich miast.

CENY MIEJSC: Kupon do leży 4.50 mk. Krzesło parterowe 3.50 mk. Galeria 2.50 mk. Wojskowi płacą taniej o 50 fenigów.

Teatr „ODEON” ul. Panny Maryi Nr. 27.

Program od wtorku 30 września do piątku 3 października

WIELKI NADZWYCZAJNY PROGRAM

KOKIETKA

Kto pod kim dołki kopie...

Wspaniały dramat życiowy w 3-ach aktach.

W roli głównej, uroczą **Gilda Langer.**

Ceny miejsc zwykłe.

Przewyborna komedia w 3-ach wielkich aktach, w wykonaniu najwybitniejszych artystek i artystów duńskich.

W rolach głównych:

GUDRUN HOULBERG, INGEBORG BERTELSEN, ARNE-VEEL i słynny HARRISON.

Bufet cukierniczy na miejscu.

ZAWIADOMIENIE.

THE STATE BANK 376-378 Grand St., New York U. S. A.

Jedna z najsilniejszych bankowych instytucji w Ameryce donosi że tysiące ich klientów chce pomódz swoim krewnym i przyjaciółom, w Polsce. Wskutek wojny wiele ludzi w Polsce zmieniło swoje miejsce zamieszkania dlatego ich krewni i przyjaciele w Ameryce nie mogą się z nimi skomunikować.

My chcemy pomódz ludności w Polsce zamieszkałej odnaleść ich krewnych i przyjaciół w Ameryce.

Zupełnie bezpłatnie ofiarujemy swoją pomoc i usługę. Piszcie do nas, podając nam nazwisko i stary adres Waszych krewnych i przyjaciół w Ameryce, a my spróbujemy ich odnaleźć.

The State Bank posiada 65,000,000,00 kapitału obrotowego i więcej jak 100,000 klientów.

THE STATE BANK 376-378 Grand St., New York, N. Y. Ameryka Północna.

01022

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć 8—11, 3—7
KILIŃSKIEGO 5.

Zjazd Młynarzy.

W niedzielę 5 października o godzinie 2 po południu odbędzie się zjazd młynarzy z okolic Częstochowy.

Porządek dzienny zapowiada rozpatrzenie najżywniejszych spraw młynarstwa.

Urząd starszych zgromadzenia prosi wszystkich młynarzy o przybycie w oznaczonym czasie do ratusza miejskiego.

A. PROKOP.

Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

„Częstochowska”
III ALEJA № 67.

zawiadoma swoich wkładców, że od wkładów w walucie rublowej, złożonych do zwrotu na każde żądanie, od 1 Listopada 1919 r. żadnego procentu nie liczy; od wkładów zaś terminowych w rublach, przestaje go liczyć od chwili upływu terminu.

Towarzystwo wydaje pożyczki i przyjmuje wkłady w walucie markowej na procent różny zależny od terminu lokaty.

Zarząd.

Berlitz School Method English Lessons Leçons de Français

Zapisy 2 Aleja 36 m. 17.

OGŁOSZENIE.

Ceny na dzierżawę pól pod kartofle na rok 1920 zostają podwyższone do następujących norm:

- 1) Na Kucelinie po Mk 5—
- 2) przy Elektrowni—Zawodzie lit BCDN po Mk 5—
- 3) przy Kiedrzyńie i Białej „ „ 6—
- 4) na Zorach—Zawodzie „ „ 7—
- 5) Parkitka od Północy, za wałem, prawa strona, prawa od północy, po Cielasie, i po Białkowskim po Mk 8—
- 6) Parkitka - po Nagłowskim, Bryndzlu za Bartejskim, przy Parkitce południowa strona po Mk 9—
- 7) Zawodzie przy Elektrowni lit AFGHJK LMOP po Mk 10—
- 8) przy Heingerze, przy przejeździe na Zaciśle, przy Radomskim po Mk 10—
- 9) przy ul Koszarowej, Mastalerzu, za fab Zachsa na Zawodzie i za browarem po Mk 12—
- 10) przy cegielni Bestermána po Mk 13—

1) przy ul Nowej po Mk 16—
Wydawanie kwitów dzierżawnych rozpocznie się w Magistracie pokój Nr 8 od dnia 25 września do dnia 15 października r b od godziny 9-ej do 1-ej po południu Reflektanci zechcą przynosić ze sobą resztoroczne kwity z opłaconej dzierżawy i mają pierwszeństwo

Przebieżając do dnia 15 października półka nieopłacone przez poprzednich dzierżawców zostaną wydzierżawione osobom, które dotychczas pól nie korzystały

Dotychczasowi przywłaściciele pól na Ostatnim Groszu, mają opłacić czynsz za wszystkie lata ubiegłe i rok 1920 w cenie po 50 fen za przęt. Wymiary tych pól i spis posiadaczy takowych są do przejrzania w Magistracie w pokoju Nr 8;

W celu uniknięcia natłoku w ostatnich dniach wyznaczonego terminu uprasza się re flektantów aby opłaty pól uskuteczniiali możliwie najwcześniej

Częstochowa, dnia 20 Września 1919 r
P O Prezydenta ANTONI JANUSZEWSKI
Lawnik K Malincki

OGŁOSZENIE.

Wobec likwidowania szkółek drzew owocowych Magistrat niniejszym ogłasza, iż z dniem 15 października r b przystępuje do ich rozprzeżania

Zakupione drzewka winny być usunięte do dnia 1 Stycznia 1920 roku

Drzewka są nieetykietowane, niewątpliwie odmian handlowych różnego wieku wzrostu, stoją w linjach i mogą być zakupione w całości, linjami, lub pojedynczemi sztukami

Szkółki można oglądać codziennie od godziny 8 rano do 4 po południu przy ulicy Je nerała Dąbrowskiego obok Koszar Zawady

Pismienie zaś oferty należy składać w Magistracie (pokój Nr 8) zakup zaś detaliczny odbywać się będzie każdorazowo na miejscu w godzinach powyżej wskazanych

Posiadane zapasy drzewek są następujące:
S Z C Z B P Y.

- Grusz — 9734
- Jabłoni — 8748
- Czeresni — 245
- Sliw — 813
- D Z I C Z K I
- Grusz — 7287
- Jabłoni — 7939
- Czeresni — 2459
- Sliw — 1070

Częstochowa, do 23 września r b
p o Prezydenta Antoni Januszewski
Lawnik K Malincki

Potrzebny uczciwy chłopiec do rozpoznania „Gońca” zarząd

Kierownik literacki Jan Barylski.